

BESKÆFTIGELSE 15. januar 2024

DEBATINDLÆG

Skrevet af

Lars Andersen

Direktør

Her er nogle tal, der varmer i de store byer – men tegner et skævvredet Danmarkskort

Fire ud af fem nye jobs er opstået i og omkring de store byer de seneste 15 år. København og Aarhus stikker af fra resten. Det stiller blandt andet krav til god infrastrukturpolitik, der på en grøn måde muliggør hurtig og smidig pendling, mens der også er brug for sund boligpolitik i de store byer.

Kontakt

Direktør

Lars Andersen

📞 40 25 18 34

✉️ la@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Lukkede skoler, købmænd og busruter. På den ene side taler vi økonomer om opsving og rekordhøj beskæftigelse, på den anden side har nogle lokalsamfund uden for de store byer længe mærket en anden virkelighed. Når man bryder [beskæftigelsestallene](#) op i mindre geografiske bidder, giver det syn for sagen.

Siden 2008 er den samlede lønmodtagerbeskæftigelse steget med 275.000 personer, men det er en udvikling, der først og fremmest har lunet i de store byer. [Fire ud af fem nye jobs](#) de seneste 15 år er opstået i København og omegn eller Aarhus og opland.

” *Fire ud af fem nye jobs de seneste 15 år er opstået i København og omegn eller Aarhus og opland*

Direktør Lars Andersen

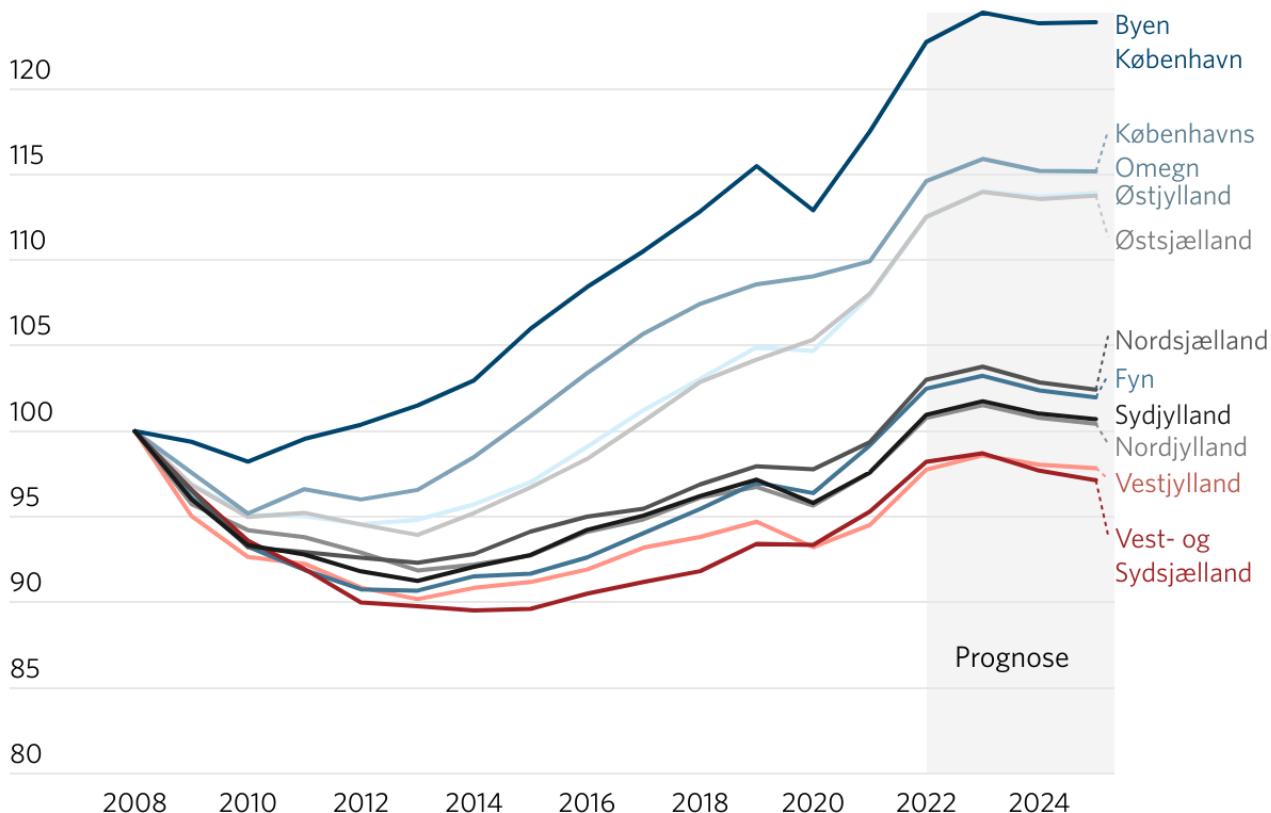
Det er tal, der varmer i de store byer, mens en koldfront har kunnet mærkes især i landsdele som Vestjylland og på Vest- og Sydsjælland inklusive Lolland-Falster. Det er de to eneste landsdele, der endnu ikke har rystet finanskrisen af sig. Beskæftigelsen er lavere end i 2008, og desværre er udsigterne ikke meget bedre.

Vi i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har udarbejdet en [prognose](#), hvor vi vurderer at et forventet beskæftigelsesfald på cirka 25.000 personer i perioden 2023-2025 skjuler geografiske forskelle. Over den tre-årige periode forventer vi, at alle landsdele i større eller mindre grad vil have oplevet en tilbagegang i forhold til sidste år.

Værst ser det ud til at blive for Vest- og Sydsjælland, hvor beskæftigelsen ventes at falde med 1,6 procent med omvendt bløde landinger i Østjylland (-0,1 procent) og København (-0,4 procent).

De seneste 15 års beskæftigelsesfremgang har været ulige fordelt

Figuren viser beskæftigelsen fordelt på landsdele (indeks 2008=100).

Kilde: På baggrund af AE's prognose og Danmarks Statistik

Det er ikke overraskende, at en nedgang i antallet af jobs primært rammer uden for de større byer. Det skyldes blandt andet, at en større del af arbejdsstyrken er ufaglært, og vi ved fra [tidligere analyser](#), at det i højere grad er ufaglærte jobs, der står for skud i nedgangstider, og de kommer ikke sådan lige tilbage.

Udviklingen er med til at skubbe til de geografiske forskelle, der i forvejen er tydelige, når man for eksempel ser på fordelingen af [unge uden job og uddannelse](#).

Rekordhøje beskæftigelsesfrekvenser i hele landet i løbet af de seneste to år

Der bliver talt meget om, at Danmark knækker over, og vores tal ovenfor er ikke ligefrem med til at lægge den debat død. Så politikerne har noget at bryde deres hoveder med, hvis de ønsker et Danmark i balance. Men det er også vigtigt at huske nuancerne.

En [AE-analyse](#) viser, at andelen af befolkningen i den arbejdsdygtige alder, der er i arbejde, har sat rekord i alle landsdele i løbet af 2022 og 2023 – hvis man ikke måler på, hvor arbejdet udføres, men hvor lønmodtageren bor.

Det fortæller både en historie om affolkning af personer i den arbejdsdygtige alder uden for de store byer og om pendling.

” *Samtidig er det en boligpolitisk udfordring i de store byer, hvis der ikke findes betalige boliger til almindelige lønmodtagere, som udfører en vigtig del af den private og offentlige service*

Direktør Lars Andersen

Der er jobs, men nogle steder skal man pendle længere og længere til dem. Det er godt for indtægterne i bopælskommunen, men det understreger også vigtigheden af god infrastruktur, der muliggør hurtig og smidig pendling.

Og udfordringen er, hvordan man løser den problematik på en grøn måde, så det ikke er klimaet og miljøet, der betaler for den jobkoncentration, vi har set og ser.

Samtidig er det en [boligpolitisk udfordring](#) i de store byer, hvis der ikke findes betalige boliger til almindelige lønmodtagere, som udfører en vigtig del af den private og offentlige service, der er nødvendig for, at storbyerne kan fungere.

Børn skal passes og gå i skole, og vi har en voksende ældre befolkning. Hvis pædagogen og social- og sundhedsassistenten skal pendle længere og længere for at komme på arbejde, kan det også komme til at ramme den højere middelklasse i storbyerne.